

HOSPITAALKERKSCHIP „DE HOOP”

Nederlandsche Vereeniging ten Behoeve van Zeelieden van elke Nationaliteit

De redactie geeft gaarne gevolg aan het verzoek van het Bestuur van bovengenoemde Vereeniging tot plaatsing van onderstaand artikel. Het wordt gevolgd door een kort verslag van de ervaringen van een jong collega, die in november j.l. als tandarts een tocht met „De Hoop” meemaakte.

Het Bestuur van de Vereeniging die het Hospitaalkerkschip „De Hoop” exploiteert, heeft de wenselijkheid ingezien meer bekendheid te geven aan het werk, dat op de Noordzee door „De Hoop” wordt verricht.

Het secretariaat van de Vereeniging beschikt thans over een aantal fraaie kleurendia's die een uitstekend beeld geven van de diensten die door het schip worden verleend. Een der heren van het secretariaat stelt zich gaarne beschikbaar tot het geven van toelichting bij het projecteren van deze kleurendia's.

Vereenigingen, besloten clubs, e.d. welke hier belang in stellen, wordt verzocht hun aanvragen tot het houden van een lezing te richten tot het Hospitaalkerkschip „De Hoop”, Damrak 95, Amsterdam-C, telefoon 44443.

De gehele vertoning van de dia's met een kleine mondelinge uiteenzetting zal een goed half uur in beslag nemen; desgewenst langer of korter.

Zoals men wellicht weet, kon in 1955 een nieuw modern ingericht hospitaalkerkschip, mede dank zij de medewerking van het gehele Nederlandse volk in bedrijf worden gesteld. Het schip heeft een complete operatiezaal; een hospitaal met 12 bedden; de kerk met plaats voor 60 personen heeft een bijzondere sfeer, het interieur is de moeite waard eens nader te bekijken.

„De Hoop” is het gehele jaar door continu in de vaart op de Noordzee en verleent medische en tandheelkundige hulp aan de zeelui en vissers in de „twaalfde” provincie van Nederland. Technische bijstand wordt gegeven aan schepen in nood of die per radio hierom verzoeken. Geregeld zijn er kerkdiensten, die door de radiozender van het schip worden uitgezonden en waarnaar door velen, zowel op zee als aan de wal, trouw wordt geluisterd.

Al met al is het zeker de moeite waard deze lezing met vertoning van kleurendia's mede te maken. Hierdoor wordt pas eens echt duidelijk welk een mooie taak het Hospitaalkerkschip heeft. Het Bestuur van de Nederlandsche Vereeniging ten behoeve van Zeelieden van elke Nationaliteit beoogt, dat zij mede hierdoor zal kunnen bereiken, dat haar aantal leden en donateurs zal mogen groeien.

Tandheelkundige arbeid aan boord van „De Hoop”

Het zal waarschijnlijk maar weinig tandartsen bekend zijn, dat aan boord van het hospitaalkerkschip „De Hoop” een eenvoudige tandheelkundige installatie is opgesteld. De bedoeling is eigenlijk dat de scheepsarts aldus gelegenheid heeft, pijnklachten in de mond te bestrijden door middel van extracties, nood-

vullingen en tandvleesbehandelingen. Hij heeft hiertoe de beschikking over een extractie-instrumentarium, een boormachine, een spoelbak, een instrumentenkast met inhoud, en zelfs een röntgenapparaat.

Wanneer tijdens de najaarstrek van de haring een groot aantal vissersschepen op een klein oppervlak in het Kanaal is geconcentreerd, dan betekent dat ook meer werk voor de scheepsarts. Daarom gaat dan meestal een tandarts of een oudste jaars student mee.

Zo stapte ook ik half november j.l. als pas afgestudeerd tandarts aan boord, vervuld van goede bedoelingen. Het werd mij echter al spoedig duidelijk dat een groter tegenstelling dan tussen het werk op het Tandheelkundig Instituut en dat op een vissersvloot nauwelijks denkbaar is.

Het spreekt vanzelf dat tijdens de visvangst het werk niet voor geringe klachten kan worden onderbroken, daarom meldden zich alleen maar patiënten met hevige pijnen. De therapie kwam dus bijna altijd neer op extractie van één of meer elementen. Elk weekeinde lagen de schepen in Dieppe; dan kon ik tenminste naast het routinewerk (voornamelijk extracties) pogingen in het werk stellen, de leden der bemanning enigszins „dental-minded” te maken. Door verder zowel bij de kerkbezoekers als bij de patiënten van de scheepsarts zoveel mogelijk de aandacht te vestigen op het nut van een goede tandheelkundige verzorging, slaagde ik er in, een aardige lopende praktijk op te bouwen (om misverstand te voorkómen: de salariëring geschiedde niet per verrichting maar per maand!). Zo kon het bijvoorbeeld voorkomen dat na een vlot verlopen extractie bij een matroos een groot deel van de bemanning van het schip voor behandeling verscheen.

In het algemeen was de toestand van de gebitten zeer slecht. Wat mij in het bijzonder trof was, dat door de schooltandverzorging en de tandheelkundige verzorging in militaire dienst de gebitten weliswaar vaak waren gesaneerd, doch dat het effect daarvan door latere veronachtzaming grotendeels weer teniet was gedaan. Blijkbaar slaagt men er bij genoemde diensten toch niet in, de mensen voldoende te overtuigen van de waarde van een goede mondhygiëne en van een regelmatig bezoek aan de tandarts.

Nu moet hier direct aan worden toegevoegd dat de omstandigheden niet medewerken: men kan bij deze eenvoudige lieden, die, wanneer zij bij schaarse belichting naar kooi gaan alleen hun laarzen uittrekken, ook moeilijk een doeltreffende mondhygiëne verwachten. Bovendien is de verlof-periode in Holland vaak te kort om hen in staat te stellen naar de tandarts te gaan.

Uit bovenstaande gegevens blijkt wel dat een tandarts aan boord van het hospitaalkerkschip zijn professionele verwachtingen vooralsnog niet te hoog mag spannen. De enige mogelijkheid om tot een gesaneerde vloot te komen is, de mensen vooraf medisch te keuren en een grondige tandheelkundige behandeling te laten ondergaan.

Tenslotte mag niet onvermeld blijven dat het leven aan boord uitermate plezierig was en dat de samenwerking met de medische staf en de bemanning alleszins reden tot voldoening gaf.

F. PEEREBOOM